

[Niels Ravn.]

tager vi os naturligvis ad notam og erkender, at der her er givet et tilsagn, som vi håber man vil leve op til under administrationen af denne lovgivning.

Når vi alligevel ikke kan være med, skyldes det ikke, at vi ikke erkender, at landbruget i dag har et finansieringsbehov også på dette område; det erkender vi fuldt ud fra det konservative folkepartis side. Der er store likviditetsvanskeligheder i landbruget i dag, ja, man har næsten lov til at tale om likviditetsnød. Vi mener bare ikke, at det her foreslåede er den rette vej. Vi erkender, at på dette område såvel som på det andet område, jeg nylig nævnte, strukturrationaliseringen, kan det være nødvendigt, at der i nogle situationer rækkes en hjælpende hånd fra det offentliges side, men vi ønsker ikke at gå udlånsvejen; vi ønsker, som jeg tidligere har gjort opmærksom på i en anden forbindelse, at man på dette område skal forsøge med en eller anden form for rationaliseringstilskud eller rationaliseringsbidrag — man kan kalde det, hvad man vil. Vi tror, det er en bedre og billigere måde at løse problemerne på. Endelig vil jeg i denne forbindelse pege på landbrugets reallånefond, der også i sine vedtægter kommer ind på disse områder og kan finansiere en mekanisering af landbruget, hvilket vi jo alle erkender er en nødvendighed, ikke mindst nu under hensyn til landbrugets beskæftigelsessituation samt til landbrugets hele konkurrencemæssige stilling i dag.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne meddele, at vi ud fra de fremsatte synspunkter ikke kan medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Mose Hansen: Den betænkning, der her foreligger fra det udvalg, som har forhandlet om lovforslaget vedrørende lån til indkøbsforeninger for det mindre landbrug, har ikke ændret mit partis syn på statens udlånsvirksomhed. Vi kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse, fordi vi bl. a. er af den opfattelse, at hvis det i fremtiden bliver nødvendigt med hjælpeforanstaltninger for landbruget til strukturrationalisering og mekanisering, må disse foranstaltninger gennemføres på en sådan måde, at de kommer det samlede landbrug

til gode, og det gør de låneforanstaltninger, der her er tale om, ikke, idet de væsentligst samler sig om det mindre landbrug. Desuden er det, som jeg også gav udtryk for ved første behandling, sådan, at denne lov efter vor opfattelse fremmer en fejlinvestering i landbruget. Jeg er, siden vi behandlede lovforslaget ved første behandling, blevet yderligere bestyrket i den antagelse, at man ved disse lån i mange tilfælde mekaniserer med traktorer i de mindre landbrug langt ud over, hvad der er behov for, og langt ud over, hvad der er rationelt og økonomisk forsvarligt.

Landbrugsministeren (Skytte): Jeg vil gerne takke udvalget for dets arbejde og for den tilslutning, lovforslaget har fået i udvalget.

Jeg skal ikke føje mange bemærkninger til, hvad der er fremført her. Jeg vil dog gerne over for det ærede medlem hr. Søren Jensen bekræfte, hvad jeg har givet tilslutning til i betænkningen, at jeg snarest vil optage forhandlinger med det formål at søge også at få klaret i hvert fald en del af landboforeningernes og deres medlemmers finansieringsproblemer. Når bestemmelserne hidtil kun har været gældende for husmændenes indkøbsforeninger, ved det ærede medlem hr. Søren Jensen formentlig, at det er historisk betonet. I starten ønskede landboforeningerne ikke at være med, og der er altså her tale om en ny tanke, der først er kommet frem i de senere år. Min indstilling til sagen har været den, at vi må søge at løse dette problem, men det skulle nødtigt løses på en sådan måde, at det generede den institution, som nu er bygget op, og som gennem mange år har virket særdeles tilfredsstillende og ikke har givet staten én øres tab. Min stilling er altså ikke en følge af, at jeg ikke synes, at man ikke også kan tage andre dele af landbruget med. Det har jeg også givet udtryk for. Jeg ønsker bare ikke at spolere noget af det, der i dag går særdeles godt.

Til det ærede medlem hr. Niels Ravn skal jeg nøjes med at sige, at det af det ærede medlem fremførte jo ikke er noget helt nyt, men set ud fra konservative principper er det nyt at foretrække tilskud for lån. Det gør man jo i denne sag, og jeg har forstået, at det vil man også gøre i videregående